

Aktualizacja programu ochrony powietrza (PM10, PM2,5, B(a)P, NO2)

Uchwałą nr 204/23 z dnia 21 listopada 2023 r. radni województwa mazowieckiego przyjęli aktualizację Programu ochrony powietrza (<https://mazovia.pl/pl/bip/sejmik/uchwaly-sejmiku/rejestr-uchwal-sejmiku/uchwala-20423-sejmiku-wojewodztwa-mazowieckiego-z-dnia-2023-11-21.html>).

Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego z dnia

30 listopada 2023 r. poz. 13001 i wchodzi w życie w dniu 15 grudnia 2023 r.

Cel - poprawa jakości powietrza w regionie.

8 września 2020 r. Sejmik Województwa Mazowieckiego przyjął uchwałą nr 115/20 w sprawie programu ochrony powietrza dla stref w województwie mazowieckim, w których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu. Program określony został na podstawie rocznej oceny poziomów substancji w powietrzu za 2018 r.

Zgodnie z art. 91 ust. 9c ustawy Prawo ochrony środowiska, w przypadku, kiedy standardy jakości powietrza są nadal przekraczane na obszarach objętych programem ochrony powietrza – sejmik województwa jest obowiązany uchwalić aktualizację programu, zawierającą działania ochronne dla grup ludności wrażliwych na przekroczenie, w tym osób starszych i dzieci.

Z rocznych ocen jakości powietrza za lata 2021 i 2022 wynika, że na obszarze województwa mazowieckiego, normy jakości powietrza dla pyłów zawieszonych PM10 i PM2,5, dwutlenku azotu oraz benzo(a)pirenu nie były dotrzymywane. W związku z powyższym konieczne było przyjęcie aktualizacji programu ochrony powietrza.

Główne zmiany wprowadzone aktualizacją

1. Dodanie działania: „Prowadzenie doradztwa energetycznego i ekologicznego”, w ramach którego każdy samorząd gminny ma obowiązek zatrudnienia co najmniej jednego ekodoradcy. Praca ekodoradcy ma polegać na docieraniu bezpośrednio do mieszkańców (szczególnie osób niesamodzielnych, o ograniczonej mobilności) i wspierać wdrażanie działań związanych z oszczędzaniem energii, poprawą efektywności energetycznej budynku, czy termomodernizacją.

2. Dodanie działania: „Analiza ubóstwa energetycznego i doradztwo osobom ubogim energetycznie”. Celem działania jest oszacowanie skali zjawiska ubóstwa energetycznego w każdej mazowieckiej gminie. Analiza ta pozwoli na identyfikację osób narażonych na ubóstwo energetyczne oraz skierowanie do nich odpowiedniego wsparcia.
3. Aktualizacja liczby źródeł ciepła do wymiany na latach 2024-2026. Liczbę wyznaczono dla każdego samorządu gminnego w oparciu o sprawozdania z realizacji działania dotyczącego wymiany urządzeń grzewczych w latach 2021-2022 oraz w oparciu o przekazane przez samorządy gminne wyniki inwentaryzacji źródeł ogrzewania.
4. Rozszerzenie zakresu działania: „Zwiększanie powierzchni zieleni w wybranych gminach województwa mazowieckiego” o obowiązek zwiększania powierzchni terenów zielonych w gminach miejskich oraz obowiązek urządzenia w gminach miejskich co najmniej jednego terenu rekreacyjnego (miejsca odpoczynku i zabaw wraz z zielenią miejską). Teren ten ma być dedykowany głównie wrażliwym grupom ludności.
5. Zwiększenie minimalnej liczby akcji edukacyjnych obowiązkowych do przeprowadzenia w każdej gminie oraz wprowadzenie wymogu, że minimum 1 akcja ma być skierowana do użytkowników urządzeń grzewczych, minimum 1 akcja ma być skierowana do dzieci oraz minimum 1 akcja ma być skierowana do seniorów.
6. Zwiększenie o 30% liczby kontroli przestrzegania uchwały antysmogowej oraz zakazu spalania odpadów i pozostałości roślinnych, wymaganych do przeprowadzenia w każdej gminie.
7. Rozszerzenie zakresu działania: „Ograniczanie wtórnej emisji pyłu – czyszczenie ulic na mokro w gminach miejskich i gminach miejsko-wiejskich województwa mazowieckiego, w granicach obszaru zabudowanego (...)” o obowiązek czyszczenia ulic na mokro na terenach miejskich gmin miejsko-wiejskich.
8. Dodanie, w Planie działań krótkoterminowych, w systemie informowania społeczeństwa o złej jakości powietrza, poziomu 0 (poziomu szarego), który będzie ogłaszany w przypadku ryzyka przekroczenia średniodobowego poziomu dopuszczalnego dla pyłu zawieszonego PM10 (50 µg/m³).
9. Wprowadzenie, w celu usprawnienia i przyspieszenia skutecznego dostarczania powiadomień o złej jakości powietrza, Systemu Lokalnych Ostrzeżeń Publicznych SYSLOP, przeznaczonego do automatycznego, kaskadowego przekazywania powiadomień o ryzyku przekroczenia i przekroczeniach norm jakości powietrza.
10. Usunięcie z Planu działań krótkoterminowych zakazu korzystania z instalacji do spalania biomasy drzewnej (kominków, piecyków kominkowych, piecyków ozdobnych) w trakcie trwania powiadomienia poziomu 1 (żółtego) dla pyłu zawieszonego PM10, PM2,5 i benzo(a)pirenu.
11. Wprowadzenie, w trakcie trwania powiadomień: Poziomu 2 (pomarańczowego) i Poziomu 3 (czerwonego) dla pyłu zawieszonego PM10, zakazu korzystania ze źródeł ciepła na paliwo stałe (kotłów i miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń) w przypadku, gdy w

budynku, który ze względu na swoje przeznaczenie wymaga ogrzewania, użytkowane jest więcej niż jedno źródło ciepła.

12. Dodanie w Planie działań krótkoterminowych obowiązku przeprowadzenia co najmniej jednej kontroli w trakcie powiadomienia Poziomu 2 (kolor pomarańczowy) i co najmniej dwóch kontroli w trakcie powiadomienia Poziomu 3 (kolor czerwony), w zakresie przestrzegania uchwały antysmogowej, zakazu spalania odpadów i pozostałości roślinnych.

13. Usunięcie zakazów rozpalania grilli i używania spalinowego sprzętu ogrodniczego, obowiązujących w trakcie powiadomień o złej jakości powietrza.

Rysunek przedstawia rozkład przestrzenny średniorocznych stężeń benzo(a)pirenu [ng/m³] w roku ba

Image not found or type unknown

Stężenia średnioroczne benzo(a)pirenu [ng/m^3] w roku bazowym (2018) w strefach województwa mazowieckiego

aglomeracja warszawska

Stężenia benzo(a)pirenu o okresie uśredniania rok

Stężenia benzo(a)pirenu o okresie uśredniania rok w strefie mazowieckiej po realizacji działań naprawczych z harmonogramu (rok 2026)

Image not found or type unknown

miasto Płock

Stężenia benzo(a)pirenu o okresie uśredniania rok

Image not found or type unknown

miasto Radom

Stężenia benzo(a)pirenu o okresie uśredniania rok

Image not found or type unknown

Strefa mazowiecka

Image not found or type unknown

Stężenia średnioroczne benzo(a)pirenu w strefach województwa mazowieckiego po realizacji działań naprawczych z harmonogramu (rok 2026)